

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.582/2017/3.

A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közalkalmazotti illetménykülönbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Egri Törvényszék 2.Mf.20.113/2017/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.39/2017/8.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.113/2017/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban, középfokú besorolású munkakörben.
- [2] Az Egri Törvényszék a felek között a 2016. év előtti időszakra illetménykülönbözet (a jelenlegivel azonos) tárgyban korábban folyt munkaügyi perben hozott 2.Mf.20.168/2015/4. számú - és a Kúria Mfv.II.10.043/2016/7. számú ítéletével hatályában fenntartott - ítéletében megállapította, hogy a felperes 2015. évi garantált illetménye 122.000 forint, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 42.300 forint, így a felperes illetménye 164.300 forint helyesen, melynek figyelembe vételével az alperest 2015. június 30-ig fennálló illetménykülönbözet megfizetésre kötelezte.
- [3] Az alperes - még az előbbi per alatt - az akkori perben sérelmezett intézkedése alapján, a 2015. január 16-án kelt intézkedésével a felperest 2015. január 1-jétől besorolta a D fizetési osztály 10 fizetési fokozatába és illetményét módosította, így a garantált illetménye 99.738 forint, a garantált bérminimumra történő

kiegészítése 22.262 forint, a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 25.862 forint lett, ezért a felperes összesen 147.862 forint illetményben részesült, amely mellett főmunkatársi címpótlékot és 2015. július 1-jétől a figyelembe vehető illetmény 5%-ának megfelelő mértékű, 8.143 forint összegű rendvédelmi ágazati pótlékot kapott. Az alperes a 2016. január 15-én kelt intézkedésével a felperes illetményét 2016. január 1-jétől módosította, így a garantált illetménye 99.738 forint maradt, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 29.262 forintba emelkedett, míg a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 18.862 forintba csökkent, ezért a felperes összesen továbbra is 147.862 forint illetményben részesült, amely mellett közalkalmazotti címpótlékot és a figyelembe vehető illetmény 10%-ának megfelelő mértékű, 16.286 forint összegű rendvédelmi ágazati pótlékot kapott. Az alperes a 10000-170/552-1/2016. mi határozatszámú intézkedésével a felperes illetményét 2016. november 1-jétől akként módosította, hogy a garantált illetménye 99.738 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 29.262 forint maradt, míg a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 69.963 forintba emelkedett, így a felperes összesen 198.636 forint illetményben részesült, amely mellett közalkalmazotti címpótlékot és a figyelembe vehető illetmény 10%-ának megfelelő mértékű, 21.364 forint összegű rendvédelmi ágazati pótlékot kapott.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes módosított kereseti kérelmében a 2015. július 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időtartamra illetménykülönbség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. 2015. és 2016. évekre nem vitatta, hogy garantált illetménye a garantált bérminimum összegének figyelembevételével került kiegészítésre, azonban a közalkalmazotti illetménye nem csökkenthető egyoldalúan, így a felperes a 2014. évre jogszabály szerint járó, az Egri Törvényszék ítéletében megállapított 164.300 forint illetményösszeg és az alperes 2015. és 2016. években folyósított illetménye közötti havi 16.438 forint illetménykülönbségre jogosult.
- [5] Ezen túlmenően kérte a fenti helyes összegű illetményhez igazodó 2015-ben 5%-os és 2016-ban 10%-os mértékű rendvédelmi ágazati pótlék 2015-ben havi 822 forint, míg 2016-ban havi 1.644 forint különbségének megfizetését. A marasztalások összegét középírányos kamattal és perköltséggel együtt kérte megfizetni.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége megállapítása mellett, az összegszerűséget nem vitatva. Álláspontja szerint a felperes illetménye elérte a garantált bérminimum összegét 2015-ben és 2016-ban. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 21.§ (3) bekezdés helyes értelmezése alapján jogszerűen sorolta hozzá a garantált illetményhez a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt. A Kjt. szerinti garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói

döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, ezzel nem követett el jogszabálysértést, hiszen az alapot a Kjt. törvényi besorolása szerinti illetménye adja. A felperes korábbi tényleges illetményéhez képest 2015-ben és 2016-ban csökkenés nem történt.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [7] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.39/2017/8. számú ítéletével az alperest 284.380 forint illetménykülönbözet, valamint 2016. március 1-jétől járó kamata megfizetésére kötelezte 20.000 forint perköltség viselése mellett.
- [8] Ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a bíróság jogerős ítélete a felperes tekintetében megállapította, hogy a felperest 2015. évre 164.300 forint - pótlékok nélküli - illetmény illeti meg. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató egyoldalú intézkedésével megvonhatja, csökkentheti, de csak addig a mértékig, hogy a közalkalmazott illetménye összességében ne csökkenjen a Kjt. 24.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58.§-a szerint, így az alperes a 2015. és a 2016. évekre előterjesztett illetménykülönbözet megfizetésére köteles.
- [9] Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak részére rendvédelmi ágazati pótlék megállapításáról szóló 29/2015. (VI. 15.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2.§ (2) bekezdése alapján a rendvédelmi ágazati pótlék összege a rendvédelmi közalkalmazott havi illetménye 2015-ben 5%-ának, míg 2016-ban 10%-ának megfelelő összeg, melyre figyelemmel a felperesnek a jogerős ítéletben meghatározott összegben járó illetmény alapján számított pótlék és az alperes által ténylegesen folyósított pótlék mértéke közötti különbség megilleti.
- [10] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Egeri Törvényszék 2.Mf.20.113/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte alperest 10.000 forint perköltség viselésére.
- [11] A törvényszék rögzítette, hogy jogerős ítélet megállapította a felperes jogosultságát az illetményre, amelyet az alperes ennél kevesebb összegben határozott meg és folyósított. Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a Kjt. 24.§ (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt.58.§-ban foglaltakra figyelemmel csökkenthető csak jogszzerűen egyoldalúan. A munkáltató jogszzerűen intézkedhetett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban azt csak az addigi illetmény csökkentése nélkül tehette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. A felperest tehát olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes az előző évi

illetményét is helyesen állapította volna meg, így megalapozott a felperes 2015. és 2016. évekre előterjesztett illetménykülönbözeti iránti igénye.

- [12] A jogerős ítélet tartalmazta, hogy a rendvédelmi ágazati pótlék a közalkalmazott havi illetményének százalékos mértékében megállapított összeg, ezért a pótlék mértéke függ a jogszerűen megállapított illetmény összegétől, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy annak alperes által folyósított összege mind a 2015. évben, mind a 2016. évben a jogszerűen megállapított illetmény alapul vételével annak jogszabályban előírt százalékos mértékétől elmaradt.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [13] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte perköltsége megfizetése mellett. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés és a 66.§ (7-9) bekezdések megsértésére hivatkozott.
- [14] Álláspontja szerint a Kjt. 66.§ (9) bekezdés b) pontja kógens szabályként rögzíti, hogy a középfokú vagy magasabb iskolai végzettséget, illetve magasabb szakképzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg. A megilleti szó használata tehát jogosultságot fogalmaz meg arra, hogy a mindenkori költségvetési törvényben található illetménytáblázatban rögzített garantált illetményen felül a közalkalmazott a szintén az adott évre hatályos kormányrendeletben meghatározott összeget is megkapja, mint őt megillető illetményt.
- [15] A Kjt. 66.§ (9) bekezdésének helyes értelmezése a Kjt. 21.§ (3) bekezdésével összhangban nem tartalmaz előírást arra, amely szerint kötelezettség lett volna 2013. augusztus 1-jétől a felperes bértábla szerinti illetményének összegét a garantált bérminimum összegére kiegészíteni és az így elért összeget külön sorban szerepeltetni, úgy, hogy erre olyan munkáltatói intézkedést hozzon, amelyben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentését is megjeleníti.
- [16] Vitatta, hogy a garantált bérminimumra megbontás, külön sorban történő feltüntetés, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentéséről, átsorolásáról szóló írásbeli döntés kötelező lett volna.
- [17] Álláspontja szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt saját belátása szerint a garantált illetménybe „beszámíthatta”, átcsoportosíthatta, irányadónak tekintve a kinevezés szerint járó teljes illetmény csökkentésének tilalmát.
- [18] A kormányrendeletek csak „zsinórmértéket” határoznak meg, de nem tekinthetők a közalkalmazott besorolás szerinti illetménye önálló elemének, melyet külön sorba kellene szerepeltetni. Utólagos hozzászámításról, átnevezésről azért nem beszélhetünk, mert 2013. augusztus 1-je előtt is a garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész szokásos „egybeszámításával”

biztosította a munkáltató a garantált illetményminimum éves összegét.

- [19] Ténylegesen nincs a közalkalmazott kinevezés szerinti illetményének egészét érintő csökkenés, amely a munkáltatói intézkedés, illetményhatározat készítését írná elő.
- [20] A törvényszék ítéletének indokolásában nem lát lehetőséget arra, hogy a munkáltató külön írásbeli intézkedése nélkül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált bérminimum fedezetének tekintse és nem ad arra sem magyarázatot, hogy az átcsoportosítást, egybeszámítást milyen jogi hivatkozással tekinti meg nem engedhetőnek, utólagos munkáltatói lépésnek, főként miután a 2013. augusztus 1-je előtti munkáltatói döntések is ugyanezt a módszert követték. Miért kellene a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt munkáltatói döntés (írásbeli határozat) formájában módosítani, átsorolni, csökkenteni. Miért nem kezelheti ezt a saját döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató tetszése szerint, hiszen a közalkalmazottnak ezen illetményelemre a védettséget jelentő alanyi jogosultsága nem áll fenn.
- [21] A törvényszék a Kjt. 66.§ (7-8) bekezdései és (9) bekezdés b) pontjában foglaltakat tévesen értelmezte és így helytelen következtetést vont le a mulasztására és ezáltal a felperes részére megfizetni elmulasztott illetményre, valamint 2015. július 1-jétől a megállapított rendvédelmi pótlék irányadó összegére. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés alapján a közalkalmazotti kinevezési és kinevezésmódosítási döntések kötelező tartalmi elemeire vonatkozó törvényi előírásokat is figyelmen kívül hagyta, a garantált bérminimumot nem egyszerű zsinórmértéknek tekintette, hanem a közalkalmazotti illetmény önálló, alanyi jogosultsággá lett elemének, kizárva a munkáltatót abból, hogy a saját mérlegelésén alapuló illetményrészt írásbeli döntés nélkül hozzászámíthassa.
- [22] Álláspontja szerint jogszerű és pusztán technikai körülmény, hogy a garantált illetményelem és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egybeszámításával érte el a garantált bérminimumnak megfelelő összeget és állapította meg 2015. és 2016. évekre is. Ugyancsak az így számított illetményt vette figyelembe a 2015. július 1-jétől 5%-os, míg 2016. január 1-jétől 10%-os mértékű rendvédelmi ágazati pótlék meghatározásánál. A Kjt. szerint, a garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, amely nem jelent semmiféle jogszabálysértést, hiszen a viszonyítási alapot a törvényi besorolás szerinti illetmény, azaz a mindenkori illetménytáblázat szerinti garantált illetmény adja. A kormányrendeletekben meghatározott garantált illetmény csak egy irányadó mértéknek tekinthető, de az még ettől nem vált a közalkalmazotti illetmény részévé. A felperes havi fizetési jegyzékei szokásos bontásban tartalmazzák az egyes illetményelemeket, tájékoztató célt szolgálnak, annak érdekében, hogy az illetményiratok ellenőrizhetőek legyenek.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [23] Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint nem megalapozott.
- [24] A Kúria számos döntésében kimondta, hogy a közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak (Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.550/2016/4.), a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében, 79/E. §-ában, 85/A. § 1) pontjában meghatározott rendelkezések alapján figyelemmel a 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdésére, valamint a garantált bérminimumot évenként meghatározó kormányrendeletekre is.
- [25] Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől a felperes garantált illetményének kellett elérnie a garantált bérminimumnak megfelelő összeget, amely a 390/2012. (XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint ekkor havi 114.000 forint volt, 2014. január 1-jétől a 483/2013. (XII.17.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint havi 118.000 forint, 2015. január 1-jétől a 347/2014. (XII.29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 122.000 forint, míg 2016. január 1-jétől a 454/2015. (XII. 29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 129.000 forint volt.
- [26] A kinevezés szerinti illetményben a feleknek meg kell állapodniuk. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapuló rész a garantált illetmény és a pótlékok, míg a garantált illetményt növelő részre, azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően a munkáltatót írásbeli intézkedési kötelezettség terheli, intézkedését a közalkalmazottal jogszerűen közölnie kell.
- [27] Nem volt vitatott, hogy a felperes garantált illetménye 2015. január 1-jétől a garantált bérminimum összegének figyelembevételével került kiegészítésre, amelyre az alperes írásbeli intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről csoportosított át összeget. A felperes 2015. évi illetménye (garantált illetmény és munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összege) azonban az előzőekből következően annnyival lett magasabb, amennyivel a garantált illetménye növekedett. Ezért az alperes 2015. és 2016. években jogszerűen megtehetette, hogy intézkedett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehetette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2015. évi illetményét helyesen (122.000 + 42.300 forint, azaz 164.300 forintban) állapította volna meg a 2014. évi illetményére is figyelemmel. Az alperes fenti illetményösszeegnél alacsonyabb (147.862 forint) mértékben határozta meg a felperes 2015. és 2016.

évi illetményét, így a különbözet megfizetésére köteles.

- [28] Az nem volt vitatott, hogy a felperes a BM. rendelet 2.§ (2) bekezdés alapján 2015. július 1-jétől 2015-ben a rendvédelmi közalkalmazott havi illetménye 5%-ának, míg 2016-ban 10%-ának megfelelő összegű rendvédelmi ágazati pótlékra jogosult. Figyelemmel arra, hogy a felperesnek jogszerűen járó illetmény összegét jogerős ítélet megállapította, azonban az alperes nem ennek figyelembe vételével, hanem annál alacsonyabb mértékben határozta azt meg, így a rendvédelmi pótlék összegét is, a pótlékkülönbözet megfizetésére is köteles.
- [29] Mindezekre tekintettel a felperest 2015. július 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időtartamban havi (164.300 forint - 147.862 forint) 16.438 forint illetménykülönbözet és 2015. július 1-jétől 2015. december 31-ig terjedő időtartamban havi (8.965 forint - 8.143 forint) 822 forint, míg 2016. január 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időtartamban havi (17.930 forint - 16.286 forint) 1.644 forint rendvédelmi ágazati pótlékkülönbözet, valamint kamata illeti meg.
- [30] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [31] A felülvizsgálati eljárásban a pernyertes felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben nem kellett döntenie a Kúriának.
- [32] A le nem rótt 50.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdés II. fordulata határozza meg, amelyet az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam visel.
- [33] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. április 25.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző